

LOTERIST.

Šaloigra v jednem dejanji.

Spisal

ANTON ZAVRTANIK.

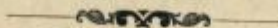
G o r i c a.

Tiskal in založil A. M. Obizzi.

1889.

LOTERIST.

ŠALOIGRA V JEDNEM DEJANJI.

SPISAL

ANTON ZAYRTANIK.

V GORICI 1889.
TISKAL IN ZALOŽIL A. M. OBIZZL.

111767

OSEBE.

Lipe Potokar, posestnik;

Marija, njegova soproga;

Zorka, njiju hčerka;

Pavle Primož, trgovec;

Miha, sluga Potokarjev.

Igra se vrši v sobi Potokarjevi. Soba ima duri na desni, levi in na sredi. V sobi je miza, nekaj stolov in na mizi pisalna priprava.

111767

2 106/1954

Prvi prizor.

LIPE (*sam, šteje vedno na prste.*)

Zdaj pa lahko storim, kar mi je svetovala stara ciganka. Rekla mi je namreč: „Kedar se boste sanjali tri noči vedno o istej stvari, stavite dotično številko v dotiki s trojko petiko in sedmiko na loterijo in terna je vaša!“ — Vse mi je jasno razven besede „v dotiki.“ Ta besedica dela mi preglavico! Kaj je neki hotela ciganka s tem reči? — Predvčerajšnjem sanjalo se mi je, da sem bosonog po žerjavici hodil, včeraj se mi je sanjalo, da je padal ogenj iz neba ter vžgal vse gore okoli našega mesta; danes pa se mi je sanjalo, da mi je pogorela cela liša. Kaj naj to pomenja? Vse tri noči sanjalo se mi je o ognju in to bi bila štivelka jednajst. (*Vsede se k mizi in jame računati.*) Torej jednajst in tri je štirnajst, jednajst in pet je šestnajst, jednajst in sedem je osemnajst, tedaj naj stavim: štirnajst, šestnajst in osemnajst? — Mi ne vgaja; morda bo stvar tako: jedenajst in tri je štirnajst, štirnajst in pet je devetnajst, devetnajst in sedem je šestindvajset; torej: štirnajst, devetnajst in šestindvajset? Ta terna ni slaba! Kaj pa ko li mmožil? Tri rat jedenajst je triintrideset,

petkrat jedenajst je petinpedeset, sedemkrat jedenajst je sedeminsedemdeset. Glej čudo! vse tri so podvojene! — Zdaj pa imam kar tri terne, katero naj si izberem? Če stavim prvo, prideti morda drugi dve; če stavim drugo, pride prva ali tretja; če pa stavim tretjo, prideti morda prvi dve. Ktero naj tedaj stavim? — Ti vražja ciganka, da mi ni stvari boljše razjasnila! — Skoraj da bi stavil tretjo, kajti tacih številk nisem še stavil, odkar se pečam z loterijo. (*Vstane*). Te bodo prišle! ciganka je gotovo le na te mislila. (*Gre k desnim durim in pokliče slugo*) Miha!

Drugi prizor.

PREJSNJI. MIHA.

MIHA.

Izvolite gospod?

LIPE. (*Zase*)

Torej triintrideset, petinpedeset in sedeminsedemdeset moram staviti, če hočem zadeti terno. (*Slugi glasno*) Idi na loterijo in stavi mi terno: triintrideset, petinpedeset in sedeminsedemdeset; pa hiti, kajti le pol ure je še časa!

MIHA.

Ali naj stavim brez ambe?

LIPE.

Kaj pa, saj ni vredno, da bi se človek zmenil za

ambo. Če hočem imeti kaj dobička, moram zadeti prav mastno terno, kajti zapravlil sem že nekaj stotakov na loteriji. Zdaj pa le idi! — A — počakaj še nekoliko, terna zdi se mi še presuha, kaj ko bi dostavil še številko jedenajst? Torej jedenajst, triintrideset, petinpedeset in sedeminsedemdeset? To bi bile šele štiri številke, a trebalo bi še pete. Kaj naj še dostavim? — Miha, kolikega pa smo danes?

MIHA.

Četrtega!

LIPE.

Dobro! Stavi mi tedaj: štiri, jedenajst, triintrideset, petinpedeset in sedeminsedemdeset. Teci naglo na loterijo, kajti že za pol ure ozdigovali bodo številke!

MIHA.

Oprostite gospod! Koliko pa naj stavim? Prosim tudi denara!

LIPE.

Saj res! Skoraj bi bil pozabil. (*Išče po žepih*) Denara pa nimam prav nič. — Na! vzemi uro, pa nesijo kam zastavit za pet goldinarjev! (*Da mu uro brez verižic*) Verižice sem zastavil uže zadnjič.

MIHA.

Kako pak z obrestmi?

LIPE.

Kaj mi mar obresti, ko dobim za pol ure celo kopo tisočakov!

MIHA.

Če je temu tako, imate pa prav! (*Za se*) Če moj gospod obogati tako gotovo, zakaj naj bi pa jaz ne? Staviti hočem tudi zase te številke! (*Odide skroz srednje duri*).

Tretji prizor.

LIPE (*sam*)

Kaj pa ko bi stavil še ostali dve terni? Številka štirinajst nahaja se v obeh. To je dobro znamenje. Če zedinim obe terni, imam lepo činkvino: štirinajst, šestnajst, osemnajst, devetnajst in šestindvajset. Da bi bil Miha še tukaj! Miha! Miha! — Ah saj ga ni več; je nže odšel. Kaka lepa činkvina, pa denara nimam! Da mora denar biti tako okrogel; kar naenkrat uide iz žepa. — Stirnajst, šestnajst, osemnajst, devetnajst in šestindvajset; kaka lepa činkvina! Gotovo jo ciganka le na to mislila! O da bi imel še kak goldinarček; kako bi hotel pokazati svoji ženi, ki me vedno pika radi terne! Škoda, škoda, niti krajcarja nimam več v žepu! To činkvino moram pa vendarle staviti, naj dobim denar uže kjer hočem! Morda mi ga kedo posodi, saj za pol ure mu ga lahko stotero povrnem, ko obogatim. To bo veselje, to bo gaudium! Idimo iskat denara! (*Odide na levo*).

Četrty prizor.

MARIJA in ZORKA (*pridete z desne strani*).

MARIJA.

Hčerka moja, nekaj novega imam za te!

ZORKA.

Ali res, mamica? Kaj pa lepega?

MARIJA.

Vgani!

ZORKA.

Novo obleko?

MARIJA.

Ne, nekaj družega.

ZORKA.

Vabilo na ples?

MARIJA.

Tudi ne; drugo boljše novico imam.

ZORKA.

So li morda oče zadeli kako terno?

MARIJA.

Tega pa uže ne!

ZORKA.

Potem pa ne vganem, povejte mi raje brez ovinkov!

MARIJA.

Saj poznaš mladega trgovca Primoža? V tem pismu

(pokaže jej pismo) naju prosi, da bi te mu dali v zakon, če si zadovoljna, le poslušaj, dete moje (čita pismo):

Štovana gospa!

Oprostite, da se drznem pisati Vam te verstice. Pred nedolгим časom imel sem redko čast in srečo seznaniti se z Vami, štovana gospa, in z Vašo preljubno gospodično hčerko, katera je napravila na me globok utis. Od dne do dne uverujem se vedno bolj o njenih lepih lastnostih in ženskih čednosti. Prepričan sem da bode osrečevala svojega soproga. Zato pa se obračam do Vas, milostiva gospa, s prošnjo, da bi blagovolili dati mi svojo hčerko, gospico Zorko v zakon, ako ona sama v to privoli. Kot poštenjak obračam se najpred do Vas ter prosim, da bi me hotili priporočiti tudi gospodu soprogu, kajti ni me doletela še čast, da bi bil imel priložnost seznaniti se z njim.

Poln vesele nade, da mi ne odrečete te prošnje, milostiva gospa, ter me naredite najsrečnejšega človeka na svetu, podpisujem se odličnim poštovanjem

Pavel Primož.

Kaj praviš k temu Zorka?

ZORKA.

Kakor storite vi mamica, bode gotovo najbolj prav.

MARIJA.

Ne, kakor storim jaz, ampak srce mora tu govoriti. Ali ti mladeneč ni po godu?

ZORKA.

Ne vem kaj bi vam odgovorila.

MARIJA.

No kaj bi odgovorila! Da ga ljubiš, to vem uže davno; moj pogled je bister.

ZORKA.

Res je mamica, vi pa vse vganete! — Pa saj niste hudi zato?

MARIJA.

Ne boj se; mladeneč mi je po godu in upam da bode osrečeval svojo soprogo. Jaz privolim v vajino zaroko.

ZORKA.

Hvala vam za to, prezlata mamica; oh kako sem srečna!

MARIJA.

Tako je prav, le še očeta treba pridobiti.

Peti prizor.

PREJŠNJI. LIPE.

LIPE.

Kaj pa delate v moji sobi? Posvod sem vaju uže iskal, a nisem vaju mogel najti.

MARIJA.

Ravno prav prihajaš, hoteli sve k tebi.

LIPE.

Radoveden sem čemu?

MARIJA.

Vedi da trgovec Primož snubi najino Zorko, hotela sem vedeti, kaj meniš ti o tem.

LIPE.

Ime mi je znano, slišal sem govoriti o njem, a ne poznam ga osebno. Kakšen pa je, ali je bogat, stavi na loterijo?

MARIJA.

Prav vrl mladeneč je, izvrsten značaj. Premožen je precej, kar se pa loterije tiče, je pametnejši od tebe.

LIPE.

Kaj hočeš s tem reči?

MARIJA.

Da ne zapravlja po neumnosti svojega premoženja

LIPE.

Tedaj ne stavi na loterijo?

MARIJA.

Ko bi bil nespameten.

LIPE.

Potem pa ni za mojo hčer. Človek, ki se le počasi spenja kviško kakor polž, ni za mojo hčer.

ZORKA.

Oče, lepo vas prosim, privolite.

LIPE.

Ti ne razumeš tega, dete moje. Poiskati ti hočem

moža, kojemu se sreča sama vsiljuje, kateri kar nana-gloma lahko obogati.

ZORKA.

Hvala vam oče za skrb, ali jaz ne maram družega. Prosim vas, dajte me Pavletu.

LIPE.

Ni mogoče, taka kramarska duša ni zate!

MARIJA.

Ne bodi tako trd proti svojemu otroku, saj vidiš da ga ljubi, in ljubezen je prvi pogoj srečnega zakona.

LIPE.

Pustimo zdaj to, kar sem rekel sem rekel! Zdaj želim nekaj družega — (*v zadregi*) hotel sem te prašati —

MARIJA.

Kaj pa tacega?

LIPE.

Hotel sem te prašati, ali bi mi hotela posoditi par goldinarjev; potrebujem jih nujno.

MARIJA.

Nesel bi jih rad v loterijo, kaj ne? Iz te moke ne bo kruha, jaz nimam denara, da bi ga ti zametoval po nepotrebnem.

LIPE.

Ne govori tako, sedaj se mi sreča smehlja.

MARIJA.

Res? Ali si zadel kako terno?

LIPE.

Tega ne, drugače bi te ne prašal denara na posodo. Sedaj pa imam upanje; kaj upanje! gotov sem, da jo pogodim, le denara mi še primanjkuje da bi stavil.

MARIJA.

Kolikokrat si bil uže gotov, ali do zdaj, koliko terni si še zadel?

LIPE.

Molči no, saj ti pravim, da danes sem prav gotov

MARIJA.

Le hodi, za take bedarije nimam denara.

LIPF.

Marija, ne razjezi me!

MARIJA.

Kaj? še žugal mi boš? Potem, ko si mi zapravil v petih letih tri orale zemlje, kateri so bili vredni najmanj svojih štirinajst sto goldinarjev, naj bi ti dajala še denara? Nikoli!

LIPE.

V petih letih, tri orale, štirinajst sto goldinarjev: 3, 5 in 14? To terno grem staviti na loterijo (*Odide na levo*).

Šesti prizor.

ZORKA (*plakajoč*).

Ob jaz nesrečnica!

MARIJA.

Potaloži se dete moje, ne plakaj, saj bode vse bolje.

ZORKA.

Ne bode bolje, ne, oče so preveč svojeglavni.

MARIJA.

Z lepa ne dobive privolenja, zato treba rabiti zvi-jačo. Ali si ga videla, kako je zateleban v svojo loterijo? Celo premoženje mi znese še tjekaj!

ZORKA.

Naj je znesejo, kamor hočejo, samo da bi bili privolili.

MARIJA.

No sedaj pa ne jokaj več, saj bodo privolili, le prepusti meni to skrb!

ZORKA.

Ali smem to res upati?

MARIJA.

Gotovo, jaz bodem uže vse tako vravnala, da bode prav.

ZORKA.

Zlata mamica, sedaj sem pa zopet vesela.

MARIJA (*jo poljubi*).

Tako je prav, dete moje; ne povej pa nič očetu o moji nakani in zvijači, drugače bi bil ves trud zastonj.

ZORKA.

Prav rada vas bom ubogala, ker ste tako dobri, mamica.

MARIJA.

Ti prilizovalka, ti! Zdaj pa napišem najprej listek gospodu Primožu. (*Stopi k mizi in piše listek*)

Cenjeni gospod!

Prosim, da blagovolite piti takoj k meni. Nekaj nujnega imam z Vami se pogovoriti. Poštovanjem

Marija Potokar.

Tako! Ta listek nesi gospodu Primožu!

ZORKA.

Mati, ali se vam ne zdi nespodobno, da nesem jaz listek? Ali bi ne poslali lahko Miho?

MARIJA.

Da bi ovadil najin načrt očetu? Ne; le nesi ga sama, saj ga lahko oddaš komu v prodajalnici priporočivši, naj ga izroče brž gospodu.

* ZORKA.

Tedaj pa grem, mamica; ne zabite, kar ste mi obljubili, takoj se vrnem. (*Oblide*).

MARIJA.

Le hodi in bodi brez skrbi!

Sedmi prizor.

MARIJA SAMA.

Kako čudnega soproga imam. Brez vse skrbi, znosil bi celo premoženje na loterijo. Da bi vsaj zadel kako terno, pa še niti najmanjše ambe je ni bilo do sedaj. Pred petimi leti bil je uzor pravega soproga, dobrega varčnega gospodarja in skrbnega očeta. Ali zdaj? — Celo sreča edinega otroka ni mu dosti mar. Marljivemua in poštenemu mladenču jo je odrekel, a dal bi jo hudomušnemu zapravlživemu loteristu, kakoršen je on sam. To ti je pravi oče! — Pa dokler jaz živim, dati jo bo moral, komur bom hotela jaz. Zdaj sicer ni privolil, pa vkaniti ga hočem tako, da se bode sam sebi čudil. Moj načrt mora se izpeljati srečno in moja Zorka mora biti srečna. Ubogo dete, kako je bila žalostna! Zdaj pa hajd na delo, zet me gotovo uže čaka. (*Odide*).

Osmi prizor.

MIHA POTEK LIPE.

MIHA (*jezno*)

Vrag vzemi ciganke in take bedaste gospodarje,

ki nimajo drugega dela, nego denar nositi na loterijo. Gotov sem bil obogatiti z gospodarovo činkvino, a zadel nisem niti ene številke. Hodí se solit, ti vražji listek (*vrže loterijski listek na tla*). Nikdar nočem več verjeti svojemu bedastemu gospodarju. Če se mu ljubi naj le zametnje sam denar, jaz ga ne bom gotovo nikdar več.

LIPE (*vstopivši*).

Oh nespamet, nespamet!

MIHA.

Kaj pa je gospod? Lepo sva jo pogodila!

LIPE.

Lepo! Lepo! Oh jaz tepec, da sem stavil poslednjo terno namesto prvih dveh! Čuj Miha, vseh pet številk je zunaj: 14, 16, 18, 19 in 26. Da bi jih bil stavil! Srečo sem imel v pesteh, a nisem je znal držati!

MIHA.

Zakaj jih pa niste stavili?

LIPE.

Tepec! zato ker nisem imel več novcev.

MIHA.

Pa bi si jih bili izposodili.

LIPE.

Ne blebetaj tako abotno. Saj sem prašal svojo ženo naj mi jih posodi, pa nisem dobil ničesar. Saj pravim, da so ženske nam možkim le v pogubo. (*Bolj*

za se.) Tako lepo sem jo prosil, pa ona trda kakor kamen, ni mi hotela dati ničesar, ampak očitala mi je le, da sem jej zapravil 14 sto goldinarjev. Štirnajst je rekla ona, štirnajst stala je v obeh ternah; kako srečno znamenje in ne imeti novcev! Kar snedel bi se same jeze!

MIHA (*za se*).

Vedno bolj nori.

LIPE.

Kaj pa je tu na tleh? (*pobere loterijski listek*). Menda ga je kedo zavrgel. Stavil ga bodem pa jaz, morda mi prinese kaj sreče. (*Odide.*)

MIHA.

Še moj listek mu prav prihaja; ha! ha! ha!

DEVETI PRIZOR.

PREJŠNJI, PRIMOŽ IN MARIJA.

MARIJA (*zunaj*).

Le vstopite, gospod Primož!

PRIMOŽ.

Lepa hvala, milostiva gospa!

MARIJA.

Miha, pokliči mojega moža, ta gospod želi govoriti z njim!

MIHA (*poklonivši se odide*).

MARIJA.

Tedaj kakor sem Vam rekla, skušajte izvršiti dobro svojo vlogo, vseh je gotov.

PRIMOŽ.

Bodite brez skrbi, dobrotljiva gospa; kar se tiče moje vloge, bodite uverjeni, da bom napenjal vse svoje moči, da jo izpeljem povoljno. In to temveč, ker je na mojo lastno korist, ker s tem upam pridobiti si najdražji zaklad na zemlji.

MARIJA.

Dobro, zdaj Vas pa zapustim. Na svidanje kot zet in zaročenec moje hčere. (*Odide*).

DESETI PRIZOR.

PREJŠNJI, LIPE, POZNEJE MIHA.

PRIMOŽ.

Bog ve kako se stvar izteče. Bom imel kaj vspeha ali ne? Osodepolni trenutek se bliža. Ali bom naj-srečnejši človek na svetu, ali pa najnesrečnejši! Pre-draga Zorka, zate se borim, ti mi daješ pogum v tej borbi! — Kak sprejem bom imel? Ravno zdaj čujem korake.

LIPE.

Dober dan, gospodine!

PRIMOŽ.

Klanjam se, gospod; jaz sem kupec Vrtnik iz Trsta.

LIPE.

Čast mi je seznanjati se z Vami. Ali Vam morem s čem vstreči?

PRIMOŽ.

Čujem, da imate raznih pridelkov na prodaj in zato želim stopiti z Vami v kupčijsko zvezo, če Vam je drago,

LIPE.

Veseli me, da imate toliko zaupanja v me. Jako drago mi bo, kar ste mi rekli. Le sedite, da se lažje kaj pomeniva (*da mu sedalo in sedeta*). — Ne zamerite, da si upam Vas vprašati: davi ko ste šli po mestu, niste li videli kakošne številke so zunaj?

PRIMOŽ (*zase*).

Komedija se pričinja. (*Glasno.*) Ne, nisem jih še videl, ste jih videli morda Vi gospod?

LIPE.

Seveda: 14, 16, 18, 19 in 26. Kaj ne, kako so lepe? Kar jezen sem, da jih nisem stavil.

PRIMOŽ.

Tudi jaz bi kar butil z glavo v zid, da nisem stavil terne. Take lepe sanje sem imel!

LIPE.

Tudi Vi stavite na loterijo? (*Ga objame od samega veselja*). Dragi človek!

PRIMOŽ.

Kaj pa? I seveda!

LIPE.

Ali ste uže zadeli kedaj terno?

PRIMOŽ.

In še celó večkrat!

LIPE.

Kako ste pa to storili?

PRIMOŽ.

Kedar se mi je sanjalo kaj lepega, stavl sem in skoraj vsakrat zadel.

LIPE.

Terno?

PRIMOŽ.

Kedo se bode menil za ambe!

LIPE.

Ali imate vedno tako lepe sanje?

PRIMOŽ.

Vedno ne, ali precej pogostoma.

LIPE.

Kako terno ste hoteli staviti?

PRIMOŽ.

Poslušajte; sanjalo se mi je, da me je prišel obiskat rajniki prijatelj. V roki je držal bel listič popirja, na katerem so se bliščale tri rdeče številke; 14, 19 in 26. Ta listič mi je izročil z besedami: „Tu je moj spomin, sreča te išče!“ To je izgovoril in izginil. Med dnem mi je šla stvar iz glave in nisem stavil, danes pa so vse tri zunaj.

LIPE.

Kake lepe sanje! Če se Vam ne zamerim, predlagal bi Vam nekaj?

PRIMOŽ.

Le govorite prosto, če Vam morem s čem vstreči, me bode jako veselilo.

LIPE.

Ali bi hoteli, da bi se midva združila in stavila od zdaj naprej skupno?

PRIMOŽ.

Sprejmem ponudbo, tu imate mojo desnico. (Sežeta si v roki.)

LIPE.

Koliko lepih tern bova dobila!

PRIMOŽ.

Gotovo nama ne uidejo.

LIPE.

Ali poznate trgovca iz našega trga, Primoža po imenu?

PRIMOŽ.

Poznam ga, pa on ne stavi na loterijo.

LIPE.

To je res, in ravno radi tega sem mu odrekel roko svoje hčere.

PRIMOŽ.

Odrekli ste mu? Drugače pa vendar ni napačen človek?

LIPE.

Mogoče, ali za mojo hčerko pa vendar ni. Kaj čete, taka kramarska duša!

PRIMOŽ.

Trgovce moramo spoštovati. Ženina pa tudi ne dobimo povsod.

LIPE.

Tu imate prav; vsacega pa tudi ne moremo sprejeti, kedor želi najino hčer.

PRIMOŽ.

Gotovo je treba biti previdnim v takih zadevah.

LIPE.

Ravno zato sem mu odrekel, Vam pa bi je ne odrekel, gospod Vrtnik, kajti vgajate mi.

PRIMOŽ.

Jako častno zame, ali Vaše gospodične hčerke še niti ne poznam.

LIPE.

Nič ne de, predstavim Vas svoji družini.

MIHA (*vstopivši*).

Tuj gospod povprašuje po gospodu trgovcu.

PRIMOŽ.

Dovolite gospod Potokar.

LIPE.

Le poslužite se in vrnite se kmalu.

PRIMOŽ.

Takoj se vrnem.

(Odide.)

EDNAJSTI PRIZOR.

Prejšnja.

LIPE.

Tacega zeta si že davno želim, ta mi je po godu. Kaka lapa, čedna postava! duhovit obraz, lepo elegantno vedenje so priporočevalne lastnosti. Kar pa še največ velja, on stavi tudi na loterijo in zadene večkrat terno. — Miha, pokličí mojo ženo!

MIHA.

Takoj gospod. *(Odide.)*

LIPE.

Kake sreča zame! sedaj bova stavila skupno ter zadeneva vsakrat kako terno, morda celó činkvino. To bo bogatstvo! Celi kupi samih tisočakov! To ti je zet,

ves drugačen nego oni kramar, kojemu raste premoženje le po krajcarji. Živela loterija!

Dvanajsti prizor.

Prejšnji, Marija

MARIJA.

Česa pa želiš!

LIPE.

Naznañiti sem ti hotel, da sem našel Zorki ženina, katerega bode gotovo vesela.

MARIJA.

Tako brz? Radovedna sem.

LIPE.

Ali si videla tujega trgovca iz Trsta, ki je bil ravnokar pri meni?

MARIJA.

Videla sem ga; pa vendar ni on? —

LIPE.

On je, on, izvrsten ženin, tisočkrat boljši od prejšnjega.

MARIJA.

S čem se ti je tako naglo prikupil?

LIPE.

Da bi ti vedela, kako izveden je v loteriji!

MARIJA.

Se mi je dozdevalo! Naj se gre solit, tacega zeta pa nočem!

LIPE.

Ka-a-aj? Tacega zeta ne maras? On se ume na loterijo in je zadel že nekaj tern.

MARIJA.

Nočem ga, loterist ne more osrečiti najinega otroka.

LIPE.

Križ božji! Pomisli vendar, da se je obogatil z loterijo, on ima več sreče od mene. Če dobi pa najino Zorko, potem bova stavila skupno in tako obogatim v kratkem tudi jaz.

MARIJA. (*zase.*)

Dobro je igral svojo ulogo, kako se mu je znal prikupiti. (*Glasno*) Ali se ne boš pa nikdar kesal, da si izbral tacega zeta?

LIPE.

Nikdar ne, le ti še privoli!

MARIJA.

Naj bo, privolim, toda le pod enim pogojem.

LIPE.

In ta je?

MARIJA.

Da se odpoveš loteriji in prepustiš vso stavo le njemu.

LIPE.

Tedaj bi jaz ne smel nikdar več staviti?

MARIJA.

Tako je.

LIPE.

Ta pogoj je pretrd.

MARIJA.

Torej ga nočeš sprejeti?

LIPE.

Ni mogoče, ne morem!

MARIJA.

Kakor hočeš; tedaj tudi jaz ne dam svojega privolenja.

LIPE.

Sam Bog pomagaj! Naj pa bo, sprejemem pogoj.

MARIJA.

Dobro tedaj, tu imaš moje privolenje! (*Poda mu roko.*)

LIPE.

Drago je to privolenje, drago; pa naj bo v božjem imenu!

MARIJA.

Zdaj pa grem naznanit Zorki najin sklep.

LIPE.

Prav dobro, le hodi.

MARIJA (*zase*).

Dobro sem ga vkanila, (*Odide*)

Trinajsti prizor.

Prejšnj, Primož.

PRIMOŽ.

Evo me, gospod Potokar!

LIPE.

Saj ste, opravili naglo svoj posel.

PRIMOŽ.

Bil je eden mojih dolžnikov ter mi je vrnil deset tisoč goldinarjev.

LIPE.

Deset tisoč godinarjev, to je lep denar; koliko lepih tern bi lahko stavil!

PRIMOŽ.

Precej veliko bi jih stavil.

LIPE.

Gospod Vrtnik, govoril sem uže se svojo ženo; tudi ona Vas sprejme za zeta. Hčerka moja upam, da Vam bode po godu, in tudi njej se bodete dopadali.

PRIMOŽ.

Ravnokar sem videl v veži prezalo mlado gospico ali je to morda Vaša hčerka?

LIPE.

Ona je, ali Vam vgaja?

PRIMOŽ.

Precej se mi je dopadala, tu imate mojo roko, sprejemem Vašo ponudbo. (*Sežeta si v roko*).

LIPE (*zase*).

Hvala Bogu, da sem dobil takega zeta, le škoda da ne smem staviti več na loterijo. (*Glasno*) Tedaj sva na čistem. Zdaj pa Vas hočem predstaviti svoji družini.

Š t i r n a j s t i p r i z o r.

Prejšnja, Marija in Zorka.

LIPE.

Predstavljam vama gospoda Vrtnika, ta je moja soproga Marija in tu moja hči Zorka.

PRIMOŽ.

Prelepa hvala na časti, da se seznanjam z Vama, milostivi gospej.

LIPE.

Marija, ali si že govorila z Zorko?

MARIJA.

Sem govorila.

LIPE.

No Zorka, povej svoje mnenje?

ZORKA.

Vdam se v svojo osodo, vaša volja mi je povelje.

LIPE.

Tedaj ne maraš za gospoda Vrtnika?

ZORKA.

O pač, prav rada ga sprejemem.

PRIMOŽ.

Res? O kako sem srečen! (*Jo objame*).

LIPE.

Dobil sem zeta, kakoršnega sem si želel.

MARIJA.

Hahaha, prav res?

LIPE.

Čemu se pa smeješ?

MARIJA.

Tebi sesmejem, ker svojega zeta še niti ne poznaš.

LIPE.

Ka-aj? Ali Vi niste gospod Vrtnik iz Trsta?

PRIMOŽ.

Oprostite šalo, gospod, jaz sem Pavle Primož.

LIPE.

Pavle Primož? Vi niste tedaj Vrtnik?

PRIMOŽ.

Nisem, odpuštemi šalo; ker si nisem mogel pridobiti Vašega privolenja ravnim potom, poslužil sem se zvijače. Upam da ne vzamete svoje besede nazaj.

MARIJA.

To je bil moj načrt!

LIPE.

Naj vama bo, čeravno bi imel pravico vzeti svojo besedo nazaj, ker ste me ukanili. Vzemita se, čeravno ne bom smel več staviti na loterijo.

(Zasto pade)

